

KREIRANJE I
ANALIZA
JAVNIH
POLITIKA

Bolje analize
Bolje javne odluke
Bolje društvo
Interdisciplinarni
program kratkih ciklusa u
oblasti kreiranja i
analize javnih politika

Univerzitet u Nišu

Sufinansirano
sredstvima programa
Evropske unije Erasmus+

CELOŽIVOTNO UČENJE

KURSEVI IZ OBLASTI
ANALIZE JAVNIH POLITIKA
NA UNIVERZITETU U NIŠU

Niš, 2021

KREIRANJE I ANALIZA JAVNIH POLITIKA

Bolje analize
Bolje javne odluke
Bolje društvo

Interdisciplinarni
program kratkih ciklusa u
oblasti kreiranja i
analize javnih politika

Univerzitet u Nišu

Broj projekta: 598596-EPP-1-2018-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP

„Ovaj projekat je finansiran uz podršku Evropske komisije. Ova publikacija odražava stavove autora, i Komisija ne može biti odgovorna za bilo kakvu upotrebu koja može nastati na osnovu ovde sadržanih informacija.“

SADRŽAJ

Kursevi celoživotnog učenja u oblasti analize javnih politika na Univerzitetu u Nišu	5
O potrebi za analizom javnih politika	5
Kome su kursevi namenjeni?	8
Kako i gde se izvodi nastava?	8
Forma obrazovanja - celoživotno učenje	9
Kombinovanje kurseva u tematske module	10
Kako se prijaviti?	11

OPIS KURSA

MENADŽMENT JAVNE UPRAVE	13
BIHEVIORISTIČKA EKONOMIJA I JAVNE POLITIKE	17
BEZBEDNOST I RODNA RAVNOPRAVNOST U JAVNIM POLITIKAMA	19
PREGOVARANJE U JAVNOM SEKTORU	20
Kursevi sa Univerziteta u Beogradu i Univerziteta u Novom Sadu	22
Realizatori kurseva Univerziteta u Nišu	23

Kursevi celoživotnog učenja u oblasti analize javnih politika na Univerzitetu u Nišu

---

O potrebi za analizom javnih politika

Pred državama, na različitim nivoima vlasti, svakodnevno je mnoštvo složenih odluka koje se tiču boljitka celog društva, a koje nazivamo javnim politikama (public policy). Iskustvo s pandemijom COVID-a 19 stavilo je u centar pažnje svu složenost odlučivanja o problemu kao što je zaštita javnog zdravlja. Odluke koje se donose moraju da se zasnivati na podacima i naučnim saznanjima. Istovremeno, usredsređivanje samo na zdravstveni cilj i uvođenje mere potpune izolacije i ograničavanja okupljanja pretilo bi da ugrozi neke druge važne ciljeve. Jedna od mogućih posledica smanjene privredne aktivnosti jeste rast siromaštva, socijalna ugroženost, a na makroekonomskom nivou - smanjenje javnih prihoda u državnom budžetu kao osnovnog resursa za različite javne politike, a pre svega za borbu protiv pandemije.

Za odgovor na brojne složene izazove savremenog društva, kao što su ekonomski razvoj, zaštita životne sredine, upravljanje resursima, javni transport, obrazovanje, javno zdravlje i sl. potrebno je i upotrebiti širok spektar stručnih znanja i informacija. Pored složenosti samih problema, o mnogim ovim pitanjima, iako su od opšteg interesa, postoje različite grupe sa svojim privatnim interesima koji mogu biti i suprotstavljeni, a potrebno ih je sagledati i uvažiti prilikom donošenja odluka. Zatim, po pravilu, sredstva za ostvarivanje ciljeva u pogledu rešavanja svih pitanja od opšteg

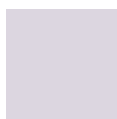

interesa ograničena su, te odluke sadrže i elemente izbora. Političarima na različitim nivoima vlasti, kao donosiocima odluka, stoji na raspolaganju podrška stručnih službenika državne administracije, ali i mogućnost konsultovanja građana, različitih organizacija kao i eksperata, istraživača, naučnika.

Kapacitet državne administracije da na stručan način podrži donošenje odluka, sagleda sve aspekte problema, organizuje neophodne konsultacije sa različitim stranama, osmisli mere javne politike, ako je potrebno pripremi propise, upravlja sprovođenjem strategija, uči iz prethodnog iskustva i modernizuje procese, kako bi što efikasnije i bolje razumela potrebe građana, kao i kod svake organizacije, zavisi od zaposlenih ljudi, njihovih znanja, veština, stručnosti.

Donošenje odluka na osnovu činjenica (*evidence based policy making*) smatra se najboljom praksom u pogledu načina za kreiranje i sprovođenje javnih politika u državnoj upravi i standard je kojem teže sva razvijena demokratska društva. Proces digitalizacije koji se odvija u okviru javnih usluga i državne administracije, ali i šire, pruža dodatne mogućnosti u pogledu dostupnosti sve veće količine podataka koji mogu da se upotrebe u cilju efikasnijeg rešavanja problema od značaja za društvo za šta su se nedavno preovlađujuće upotrebljavali statistički podaci prikupljeni popisom ili anketama. Sada su na raspolaganju razne vrste masovnih podataka (*big data*) koji se mogu upotrebiti za kvalitetnije odluke i bolje upravljanje u javnom sektoru. Pored toga, metode zasnovane na randomizaciji, tj. slučajno izabranoj tretiranoj i kontrolnoj grupi, preuzete iz medicinskih istraživanja, postale su zlatni standard u proveru efekata mera javne politike pre nego što bi se one sprovele na celoj populaciji.

Dalje, rešavanje većine problema koje se tiču celog društva i o kojima se odlučuje u javnom sektoru zahteva uključivanje znanja iz različitih oblasti. Pored obrazovanih državnih službenika, sve veći značaj dobija i sistematsko uključivanje naučnika u odluke u oblasti javnih politika. Naime, pored svoje

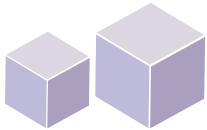

prirodne okrenutosti ka proširivanju znanja o svetu koji nas okružuje, sve više se vrednuje i društveni uticaj naučnih otkrića u smislu da se istraživači i naučnici iz raznih oblasti ohrabruju da svojim otkrićima doprinesu javnim politikama (Evropska Komisija je jula 2020. objavila Priručnik za nauku za javne politike, *Science for policy handbook*, <https://cdn4.euraxess.org/worldwide/australia-nz/european-commissions-science-policy-handbook-published>).

Konačno, sveobuhvatna reforma javne uprave, uključujući komponentu koja se odnosi na kreiranje javnih politika i kvalitet propisa, pokrenuta je 2014. u Republici Srbiji. Do sada sprovedena reforma planiranja i koordinacije politika utemeljena u Zakonu o planskom sistemu Republike Srbije i pratećim podzakonskim aktima, stvorila je formalnu potrebu za novim veština i kompetencijama u javnoj upravi na svim nivoima vlasti. Kao nasleđe iz prethodnih vremena, državna uprava baštinila je birokratsku kulturu, a njeni zaposleni - državni službenici, po pravilu nisu obrazovani za analitičke i druge poslove koji su neophodni za kreiranje javnih politika. Za razliku od birokratske kulture u kojoj je akcenat na samoj upravi i procesima u njoj, promene u javnom sektoru koje se odvijaju širom Evropske unije u poslednjoj deceniji, vođene su idejom da se uprava organizuje na način da se u fokus aktivnosti stavi dobrobit građana i kvalitet javnih usluga. Isti princip je deklarisan cilj reformi koji se tiču javne uprave u sadašnjem periodu.

Sa željom da doprinese razvoju savremenog obrazovanja u oblasti javnih politika po ugledu na vodeće evropske univerzitete, Evropska unija je u okviru Erasmus+ KA2 programa podržala projekat Interdisciplinarni kratki programi u oblasti kreiranja i analize javnih politika (Interdisciplinary short cycle programs in public policy making and analysis, skraćeno PPMA). Glavni cilj projekta je razvoj desetina novih predmeta i izvođenje nastave u okviru interdisciplinarnih kurseva u oblasti javnih politika na univerzitetima u Srbiji. Dodatni cilj je stvaranje mreže stručnjaka koji se bave analizom javnih politika u Srbiji i regionu.

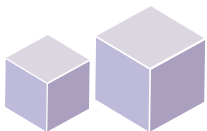

Kome su kursevi namenjeni?

Kursevi iz oblasti analize javnih politika mogu biti korisni svima koji imaju želju da doprinesu dobrobiti zajednice i koji se interesuju za pitanja od opšteg interesa. Namenjeni su akademskim građanima koji žele da učestvuju u pripremi strategija vlade, planova razvoja lokalne samouprave ili doprinesu pripremi propisa u određenim oblastima kao što su poljoprivreda i hrana, životna sredina, nauka i tehnološki razvoj i ekonomski razvoj.

Izbor i sadržaj kurseva koncipirani su tako da se obraćaju profesionalcima koji imaju diplomu osnovnih studija, iskustvo u radu s državnom upravom ili želju da se usavrše u tom karijernom pravcu. Pored toga, kurseve mogu da pohađaju i studenti akademskih studija i na taj način prošire skup svojih kompetencija koje će im omogućiti lakši ulazak u buduće poslove. Takođe, kurseve mogu pohađati istraživači i naučnici iz različitih oblasti koji žele da ovladaju metodologijom za ostvarivanje uticaja njihovih istraživanja na značajne društvene odluke.

Stečena znanja na ponuđenim kursevima doprineće kompetentnosti institucija poslodavaca, kako u javnom, tako i u nevladinom, akademskom, istraživačkom i privatnom sektoru.

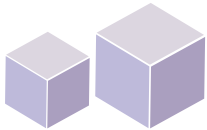

Kako i gde se izvodi nastava?

Kursevi i moduli će se organizovati na Univerzitetu u Nišu (u skladu sa epidemiološkom situacijom) ili onlajn.

Forma obrazovanja - celoživotno učenje

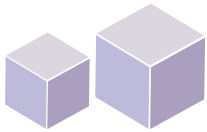
Univerzitet u Nišu razvio je kurseve koje će ponuditi u okviru celoživotnog obrazovanja koji će obezbediti polaznicima savremena znanja i razviti dodatne kompetencije potrebne za analizu javnih politika u funkciji boljeg odlučivanja.

Realizacija nastave na kursevima moguća je na dva načina. Prvi način se realizuje kroz kontakt časove „licem u lice“ u moderno opremljenim učionicama ili u okviru organizacije koje želi da zaposlenima omogući pohađanje kurseva i obuka. Drugi način je onlajn nastava koja se organizuje na platformama namenjenim za učenje i uz pomoć odgovarajućih softvera (Moodle i Webex), kao i uz pomoć pogodnosti koje nudi specijalno opremljena učionica za daljinsko učenje u Rektoratu Univerziteta u Nišu. Bez obzira na način realizacije, biće omogućena intenzivna interakcija sa predavačima.

Polaznici biraju one kurseve za koje su zainteresovani. Da bi se izvodila nastava iz jednog kursa potrebno je da se za njegovo slušanje prijavi najmanje tri polaznika. Na kraju kursa polaznici prolaze odgovarajuću proveru znanja i, ukoliko polože, dobijaju sertifikat Univerziteta u Nišu kojim se potvrđuje da poseduju znanje iz date discipline. Svaki kurs je vredovan odgovarajućim ESPB i za svaki je određen broj kontakt časova. Trenutno su u ponudi nalaze četiri kursa koji su predstavljeni u nastavku.

Termini nastave biće definisani u okviru svakog pojedinačnog poziva za upis ili definisani u dogovoru s prijavljenim kandidatima. Nastava je prilagođena studiranju uz redovno zaposlenje i odvija se u popodnevним časovima i subotom. Nastava može biti organizovana u okviru radnog vremena ukoliko se realizuje kroz sporazum s poslodavcem koji preferira takve uslove.

Kombinovanje kurseva u tematske module

Pored mogućnosti pohađanja pojedinačnih kurseva, postoji mogućnost modula koje obuhvataju sadržaje iz različitih oblasti kao skup povezanih kurseva. Programi modula formiraju se na osnovu zainteresovanosti grupe polaznika i/ili organizacije poslodavca. Za njihovo izvođenje potrebno je da se prijavi najmanje troje polaznika. U okviru kratkih obuka smanjen je broj bodova, kao i broj kontakt časova za pojedinačne kurseve u odnosu na situaciju u kojoj se izvode pojedinačno. To je razlog zašto kod svakog opisa kursa u katalogu postoje dve vrednosti za broj časova i vrednost ESPB. Pored kurseva koje u okviru jednog modula izvode nastavnici Univerziteta u Nišu, polaznicima će biti omogućeno da izaberu i jedan kurs koji će predavati nastavnici sa Univerziteta u Beogradu ili Univerziteta u Novom Sadu.

U nastavku prikazujemo dva preporučena modula. U pitanju su OSNOVNI i PRIMENJENI modul.

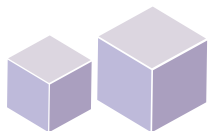
1. OSNOVNI MODUL

Predmeti	Broj časova
MENADŽMENT JAVNE UPRAVE	15
BIHEVIORISTIČKA EKONOMIJA I JAVNE POLITIKE	15
IZBORNI KURS SA LISTE	15
Ukupno:	45

2. PRIMENJENI MODUL

Predmeti	Broj časova
BEZBEDNOST I RODNA RAVNOPRAVNOST U JAVNIM POLITIKAMA	15
PREGOVARANJE U JAVNOM SEKTORU	15
IZBORNI KURS SA LISTE	15
ukupno:	45

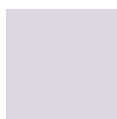
Kako se prijaviti?

Individualna prijava može se podneti na osnovu objavljenog poziva. Nastava se organizuje kada postoji najmanje troje prijavljenih kandidata u dogovoru s kandidatima.

Prijave ili dodatna pitanja se šalju na elektronsku adresu ppma@ni.ac.rs.

Individualna prijava treba da sadrži: popunjen formular za prijavljivanje (link je dostupan na internet stranici Univerziteta u Nišu) i CV (biografiju) kandidata.

Izbor kandidata vrši se na osnovu prijave i intervjua sa kandidatom. Izbor vrši tročlani izborni odbor koji se sastoji od nastavnika koji učestvuju u nastavi ponuđenih kurseva. Kriterijumi za odabir kandidata sastoje se od sledećeg: relevantno radno iskustvo (20 poena), motivacija (30 poena), analitičke veštine (25 poena), socijalni angažman (25 poena). Pored gore navedenih kriterijuma, prilikom upisa kandidata uzimaće se u obzir rodna ravnopravnos i uključivanje ranjivih grupa i manjina.

Dodatne informacije, kao i pozivi za prijavljivanje na programe koji će biti realizovani u okviru Erasmus+ projekta PPMA, nalaze se na sajtu <https://ppma.pmf.uns.ac.rs/>.

Finansiranje kurseva može biti obezbeđeno iz projekta (npr. Erasmus+), institucije u kojoj su zaposleni polaznici ili od strane samih polaznika. Detalji u pogledu finansiranja i cene sadržani su u pojedinačnim pozivima. Školarina za prvu generaciju studenata će biti pokrivena iz budžeta Erasmus + projekta "Interdisciplinary short cycle programs in public policy making and analysis (PPMA)".

NAZIV KURSA:

MENADŽMENT JAVNE UPRAVE

Broj časova: 30/15

Vrednost izražena u ESPB bodovima: 5/2

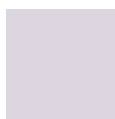
Opis:

Menadžment javne uprave je nova disciplina koja izučava javnu upravu sa vanpravnog aspekta. Ova disciplina je nastala evolucijom nekih „starih“ disciplina koje proučavaju javnu upravu, kao što su nauka o upravi, javna uprava, nauka o upravljanju, upravna nauka i sl. Cilj je da se učine dostupnim nova znanja koja su potrebna javnoj upravi, a koja nedostaju našoj stručnoj javnosti.

Studenti će po završetku kursa steći znanja o javnim politikama i javnom upravljanju sa organizacione i upravljačke (menadžerske) strane.

Menadžment javne uprave je koncept koji upravlja javnom upravom koja je živi organizam i koji se menja, a to znači da menadžment javne uprave upravlja promenama u javnoj upravi i van nje.

Menadžment javnih organizacija i institucija je od vitalnog značaja za delotvornost javnih politika, jer se rezultati politika ostvaruju od strane javnih organizacija i institucija, danas sve više kroz kompleksne mreže koje čine subjekti javnog, nevladinog i privatnog sektora.

Ovaj kurs baca drugačije svetlo na javnu upravu i pokazuje da uprava nije samo ono što piše u zakonima i upravnim propisima, već da je uprava sve ono što nas okružuje.

Želimo studentima i stručnoj javnosti da pokažemo da su znanje i struka iznad svake politike kao i da politika može biti „dobra stvar“ ako istinski želimo da unapredimo upravu, društvo i naš svakodnevni život.

Sadržaj kursa:

- **MENADŽMENT JAVNE UPRAVE:** pojam, predmet i metod, pojam menadžmenta kao procesa (proces menadžmenta: proces planiranja, proces organizovanja, proces vođenja, proces kontrol ; oblasti menadžmenta javne uprave), identifikovanje procesa javne uprave, umrežavanje procesa javne uprave.
- **MODELI JAVNE UPRAVE:** model državne uprave, model uprave kao javna služba ("service public"), model "nove javne uprave" (new public management), model elektronske uprave (e-government) model umrežene uprave (networking governance).
- **STILOVI MENADŽMENTA JAVNE UPRAVE:** efikasnost i delotvornost javnog upravljanja, regulatorni menadžment, menadžment orijentisan na rezultate, menadžment orijentisan na korisnike – menadžment kvaliteta, CAF i ISO, menadžment performansi, ključni Međunarodni i nacionalni dokumenti.
- **MENADŽMENT JAVNE POLITIKE:** pojam javne politike, politika kvaliteta u javnoj upravi, pojam i značaj evaluacije javne politike, nastanak i razvoj evaluacije javne politike, predmet i metode evaluacije javnih politika, instrumenti evaluacije javnih politika, faze evaluacije javne politike, proces i tehnike evaluacije javne politike, akteri evaluacije, organizacija evaluacije.

- **STRATEŠKO UPRAVLJANJE JAVNOM UPRAVOM (STRATEŠKI MENADŽMENT):** definisanje strategijskih ciljeva, identifikacija stejkholdera, SWOT analiza, strateško planiranje u 10 koraka, strateški akcioni plan i njegova revizija, primena koncepta upravljanja ukupnim kvalitetom u javnoj upravi, opšti plan za samovrednovanje (CAF).
- **MENADŽMENT NORMATIVNE INTERVENCIJE:** analiza efekata propisa - pojam, koristi i ciljevi (RIA), načela RIA, faze RIA procesa, aktivnosti koje se sprovode tokom ria faza.
- **MENADŽMENT LOKALNE SAMOUPRAVE:** pojam, predmet i značaj, reforma lokalne samouprave, oblasti menadžmenta lokalne samouprave, model lokalnog menadžera.
- **MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA:** pojam, značaj i ciljevi, menadžer ljudskih resursa i procesi menadžmenta, ljudi u upravi, analiza poslova i radnih operacija i planiranje ljudskih resursa, upravljanje zapošljavanjem (regrutovanje) i selekcija kandidata, obuka i razvoj (trening) zaposlenih, upravljanje karijerom (karijerni napredak zaposlenih), ocenjivanje (evaluacija) performansi zaposlenih, motivacija zaposlenih, nagrađivanje i napredovanje zaposlenih, zaštita zdravlja i bezbednosti zaposlenih, napuštanje organizacije (fluktuacija zaposlenih) i organizacione promene, društvena odgovornost javne uprave, etika javne uprave (upravna kultura); Upravljanje ljudskim resursima u lokalnoj samoupravi (Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, komparativna rešenja, Osnovne karakteristike srpskog sistema lokalne samouprave, funkcija ULJR i aktivnosti ULJR, modeli ULJR u lokalnoj samoupravi).
- **FINANSIJE U JAVNOJ UPRAVI:** planiranje i budžetiranje javnih troškova, efikasno i efektivno izvršenje budžeta, efikasna budžetska kontrola, finansijsko izveštavanje u javnom sektoru, spoljašnja kontrola javnih finansija.

- **ELEKTRONSKA UPRAVA:** informaciono društvo i javna uprava, informaciona funkcija države, pojam elektronske uprave (electronic government), ciljevi e-uprave, aktivnosti (funkcije) e-uprave, automatizacija upravnog odlučivanja, pretpostavke e-uprave, organizaciona struktura (arhitektura) e-uprave, pravna regulativa e-uprave, socijalne posledice i problemi e-uprave, Praktični aspekti elektronskog upravljanja (e-uprava, razmena podataka preko sistema e-uprave, ključni propisi, pojmovi, principi, servisna magistrala organa, e-registri, Metaregistar, korisnici, Portal Euprave, Plaćanja, Portal otvorenih podataka, elektronski upravni postupak, el. dostavljanje, el. rešenja); Zaštita ličnih podataka (pojam i karakteristike, zaštita podataka i pravo privatnosti, najvažniji međunarodni i nacionalni dokumenti, EU direktiva 95/46; GDPR, Ustavni osnov, Zakon o zaštiti podataka o ličnosti 1998, 2008, 2018).
- **GRAĐANSKA PARTICIPACIJA U DONOŠENJU ODLUKA U JAVNOJ UPRAVI:** pojam i karakteristike participacije, najvažniji međunarodni izvori, prednosti i nedostaci, učešće građana u političkom odlučivanju, Dodatni protocol o pravu građana na učešće u javnim poslovima iz 2009. godine, učešće građana u poslovima lokalne samouprave, korišćenje društvenih mreža.

Potrebna predznanja:

Za ovaj uvodni kurs nisu potrebna posebna predznanja.

Realizatori:

dr Predrag Dimitrijević, dr Dejan Vučetić, a u okviru pojedinih predmeta na nastavi predviđeni su i drugi predavači.

NAZIV KURSA:

BIHEVIORISTIČKA EKONOMIJA I JAVNE POLITIKE

Broj časova: 40/15

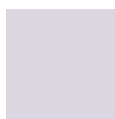
Vrednost izražena u ESPB bodovima: 4/2

Opis:

U okviru kursa izučava se veza između biheviorističke ekonomije i javnih politika. Pojedinci često donose odluke koje sistematski odstupaju od predviđanja standardnih ekonomskih modela baziranih na pretpostavci racionalnog aktera (*homo economicus*). Bihevioristička ekonomija pokušava da objasni ova odstupanja integrišući određena psihološka znanja o ljudskom ponašanju u ove modele.

U okviru kursa Bihevioristička ekonomija i javne politike polaznici će imati priliku da upoznaju različite teme od interesa za biheviorističku ekonomiju i naročito njihove implikacije na javne politike u različitim domenima, kao što su: zdravlje, privredni rast, različiti aspekti prava (rešavanje sporova, krivično pravo, ugovorno pravo, poresko pravo, parnično pravo, itd), obrazovanje, diskriminacija, siromaštvo, štednja, itd.

Cilj kursa je da omogući polaznicima da razumeju vezu između ekonomije i javnih politika iz ugla biheviorističke nauke (biheviorističke ekonomije i kognitivne psihologije). Konkretnije, kurs će omogućiti polaznicima da razumeju primenu biheviorističkih koncepata u stvaranju i primeni različitih javnih politika. Poseban akcenat se stavlja na biheviorističke koncepte i instrumente, kao što su: kognitivne pristrasnosti i heuristike, osnovna pravila, društvene norme, pojednostavljenja, informacije, upozorenja, podsetnici, itd.

Sadržaj kursa:

I UVOD

- Uvod u biheviorističku ekonomiju i javne politike
- Biheviorističko pravo i ekonomija - osnovni pojmovi i primena

II KOGNITIVNE PRISTRASNOSTI

- Kognitivne pristrasnosti - pojam i značaj
- Vrste kognitivnih pristrasnosti

III OSNOVNI KONCEPTI BIHEVIOSTIČKE JAVNE POLITIKE (BJP)

- Gurkanje i arhitektura izbora - pojam i značaj
- Pojam i značaj libertarijanskog paternalizma
- Kritika libertarijanskog paternalizma
- Kritika empirijske valjanosti nekih osnovnih koncepata BE
- Asimetrični paternalizam - pojam i značaj

IV BIHEVIORISTIČKA JAVNA POLITIKA LIBERTARIJANSKO PATERNALISTIČKOG USMERENJA

- Elementi biheviorističke javne politike libertarijansko paternalističkog usmerenja
- Praksa biheviorističke javne politike libertarijansko paternalističkog usmerenja

V BJP I DRUGE PATERNALISTIČKE POLITIKE

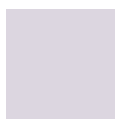
- Prinudni paternalizam – pojam, značaj i primeri
- Bihevioristička regulacija eksternalija – pojam, značaj i primeri

VI DODATNE TEME

- Biheviorističke finansije – koncept i primena
- Bihevioristička analiza redistribucije dohotka i oporezivanja

Realizator:

dr Aleksandar S. Mojašević

NAZIV KURSA:

BEZBEDNOST I RODNA RAVNOPRAVNOST U JAVNIM POLITIKAMA

Broj časova: 30/15

Vrednost izražena u ESPB bodovima: 5/2

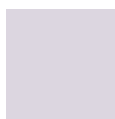
Opis:

Teorijska nastava: Pojam i karakteristike politike suzbijanja kriminaliteta i ostvarivanja bezbednosti u zajednici; pojam i elementi rodne ravnopravnosti; prevencija rodne diskriminacije; javne politike i rodni pristup; etički principi i različitost u zajednici; osnovni elementi restorativne pravde; restorativni proces i bezbednost; saradnja i partnerstvo policije sa zajednicom; jačanje poverenja građana i zajednice u policiju, tužilaštvo i sudstvo.

Praktična nastava: istraživanje poverenja u policiju u zajednici putem anketa; projektni predlog aktivnosti na jačanju poverenja u zajednicu putem samoorganizovanja građana; projektni predlog aktivnosti za razradu bezbednosti u lokalnoj zajednici; projektni predlog aktivnosti na primeni principa restorativnog procesa u zajednici. Poseta penitencijarnim ustanovama

Realizatori:

dr Miomira Kostić, dr Darko Dimovski

NAZIV KURSA:

PREGOVARANJE U JAVNOM SEKTORU

Broj časova: 20/15

Vrednost izražena u ESPB bodovima: 4/2

Opis:

Pregovori kod kojih se kao jedna od strana javlja javni sektor uvek uključuju kompleksnu dinamiku različitih interesa, vrednosti koje se ovim ugovorima ostvaruju i konkurenciju resursa. Proces pregovora biće efikasniji ukoliko „konfrontirajuće ugovaranje“ (e. „confrontational contracting“), koje je zasnovano na uzajamnoj namerni da se iskoristi druga ugovorna strana, zameni „partnerski pristup“ kod ugovaranja (e. „partnership-based approach“), na osnovu koga obe strane pronalaze korist za sebe, ali istovremeno traže načine da uspešno pomažu jedna drugoj.

Sadržaj kursa:

- osnovni pristupi pregovorima, distributivni i integrativni;
- osnovni pojmovi poput ZOPA (e. „Zone of possible Agreement“) i BATNA (e. “Best Alternative to a Negotiated Agreement“)
- različite alternative koje tokom pregovora stoje na raspolaganju pregovaračima iz javnog sektora u poređenju sa pregovaračima iz privatnog sektora, drugih država ili međunarodnih organizacija;
- prevazilaženje ograničenja pregovaračkog prostora javnog sektora koji je pod uticajem konteksta javnog sektora, alternativa koje ima javni sektor i personalnih kapaciteta pregovarača;
- znanje da se tokom pregovora dođe do strategije koja će biti optimalna s aspekta javnog interesa, a ne samo zadovoljavajuća (situacije kada je “dobro” prepreka “boljem”);
- amortizovanje asimetrije informacija koja je rezultat obaveze javnog sektora da bude transparentan čime vodi ograničenju opcija pregovarača iz javnog sektora (obaveza transparentnosti opcija ne postoji na strani privatnog sektora);
- iznalaženje održivog kompromisa između vrednosti koje čuva i brani pregovarač iz javnog sektora, a koje su delom kontradiktorne (ekonomska održivost/socijalni ciljevi/politička prihvatljivost).

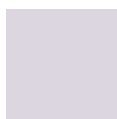
Realizatori:

dr Predrag Cvetković, dr Dejan Janićijević

Kursevi sa Univerziteta u Beogradu i Univerziteta u Novom Sadu

Naziv programa	Institucija
Uvod u javne politike	Univerzitet u Beogradu
Uvod u uporednu politiku	Univerzitet u Beogradu
Javni sektor i javna uprava: uvod u menadžment i organizaciju	Univerzitet u Beogradu
Primenjena analiza javnih politika: pravni, sociološki i ekonomski aspekti	Univerzitet u Beogradu
Kvantitativne istraživačke metode za analizu javnih politika i propisa	Univerzitet u Beogradu
Kvalitativne metode za istraživanje javnih politika i propisa	Univerzitet u Beogradu
Regulatorni menadžment	Univerzitet u Beogradu
Analiza efekata propisa	Univerzitet u Beogradu
Politike socijalnog uključivanja i rodne ravnopravnosti u Srbiji i EU: stanje i evaluacije	Univerzitet u Beogradu
Politika zapošljavanja i tržišta rada	Univerzitet u Beogradu
Savremeni problemi socijalne politike	Univerzitet u Beogradu
Bezbednosne politike Srbije	Univerzitet u Beogradu
Uvod u primenjene javne politike	Univerzitet u Novom Sadu
Podaci u javnim politikama	Univerzitet u Novom Sadu
Analiza javnih politika	Univerzitet u Novom Sadu
Kvantitativne metode u javnim politikama	Univerzitet u Novom Sadu
Javne politike u oblastima poljoprivrede i hrane	Univerzitet u Novom Sadu
Politika zaštite životne sredine	Univerzitet u Novom Sadu
Metode velikih podataka u javnim politikama	Univerzitet u Novom Sadu

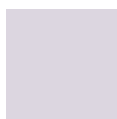
Realizatori kurseva Univerziteta u Nišu

Dr Predrag Cvetković je redovni profesor za Međunarodno trgovinsko i privredno pravo na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu. Počevši akademsku karijeru 1996. kao najbolji student u svojoj klasi, razvio je portfolio na području pravnih nauka, sa specijalizacijom u oblasti Međunarodnog prava (Međunarodna trgovina i poslovno pravo, Zakon o međunarodnoj ekonomiji, Zakon o stranim ulaganjima itd.). Predaje sledeće predmete na svim nivoima stu-

dija: Međunarodno trgovinsko pravo, Pravo stranih investicija, Javno-privatna partnerstva, Pravo spoljne trgovine, Pravo međunarodne prodaje, Pravo osiguranja, Pravo međunarodnih plaćanja, Javno-privatna partnerstva. Profesor Cvetković je autor više od 100 članaka objavljenih u stranim i domaćim periodičnim časopisima, kao i 7 knjiga koje se bave međunarodnom pravnom regulativom. Tokom karijere, bio je istraživač i gostujući profesor na fakultetima u Nemačkoj, Austriji, Mađarskoj i zemljama bivše Jugoslavije. Akademska analiza pomenutih oblasti prava upotpunjena je praktičnim iskustvom koje je prof. Cvetković stekao tokom profesionalnog angažmana, što je potvrđeno na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou. On zastupa Republiku Srbiju u investicionim sporovima i deluje kao ovlašćeni savetnik u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave za pitanja stranih investicija i javno-privatnih partnerstava. Profesor Cvetković je takođe član Nacionalne konvencije o EU (Radna grupa Nacionalne konvencije o EU za poglavlje 30 Spoljnotrgovinski odnosi). Glavne oblasti njegovih naučnih interesovanja uključuju Međunarodno trgovinsko pravo, Zakon o stranim ulaganjima, Regulaciju Javno-privatnog partnerstva, Regulisanje međunarodne trgovine (CEFTA, STO) i rešavanje trgovinskih i investicionih sporova. Ključno metodološko sredstvo na kojem počivaju istraživanja prof. Cvetkovića je multidisciplinarni pristup normativnoj i regulatornoj politici. Zbog toga su relevantne teme njegovog interesovanja analizirane u širem sklopu od teorija međunarodnih odnosa, ekonomskih teorija, i multidisciplinarnih teorija kao što su teorija ograničene racionalnosti i teorija igara. Tečno govori engleski i nemački jezik.

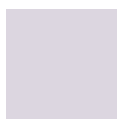

Dr Predrag Dimitrijević je redovni profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu na predmetu upravno pravo. Autor je u većem broju stručnih i naučnih radova publikovanih u domaćim i stranim časopisima. Član je više udruženja Grupa za teoriju prava (Srpska akademija nauka i umetnosti), Udruženja za javnu upravu, Međunarodnog udruženja škola i instituta za upravu – International Association of Schools and Institutes of Administration (Rome, Italy), bio je član Visokog saveta sudstva (2010-2012), Dekan Pravnog fakulteta u Nišu (2010-13), Član Statutarne komisije Grada Niša (2012).

Dr Miomira Kostić je diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu 1986. godine. Položila je pravosudni ispit 1988. godine. Magistarsku tezu pod nazivom "Dete kao žrtva kriminaliteta", odbranila je 1995. godine, a Doktorsku disertaciju na temu "Deca ubice" odbranila je takođe na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu, 2001. godine, gde radi od maja 1989. godine. Na mesto redovnog profesora u naučnoj oblasti krivično pravo izabrana je 2011. godine, na predmetima Kriminologija, Penologija, Viktimologija, Pravne studije roda i Kliničko pravno obrazovanje na studijskim programima osnovnih studija prava; Maloletničko krivično pravo, Organizovani kriminalitet, Kriminalitet nasilja i Pravo izvršenja krivičnih sankcija na master studijskom programu studija prava; i Kriminologija, Kriminologija maloletničke delinkvencije i Penologija u studijskim programima doktorskih studija prava. Autor je 216 članaka iz oblasti kriminologije, viktimologije i penologije, koji su objavljeni u domaćim i međunarodnim recenziranim časopisima kao i 34 monografije. Kao istraživač je učestvovala u mnogim projektima iz oblasti kriminalističkih nauka, na temama: teški oblici kriminala u Srbiji, maloletnička delinkvencija, kultura zdravog života mladih, pristup pravdi – instrumenti za primenu evropskih standarda u domaćem zakonodavstvu; pravnim klinikama. Autor je i koautor više objavljenih knjiga: „Kultura zdravog života“, „Pravo na pravnu pomoć i kvalitet pravne pomoći pružene građanima u krivičnom postupku i postupku izdržavanja kazne“, „Izvršenje kazni i drugih krivičnih sankcija u Republici Srbiji“, „Penologija“, „Kriminologija“, „Viktimitet starih ljudi“, Politika suzbijanja kriminaliteta“, „Viktimologija“. Na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu držala je nastavu na osnovnim i posleiplomskim studijama na odseku za Pre-

venciju i resocijalizaciju lica sa poremećajem u ponašanju (2002-2003). Član je uređivačkih odbora časopisa „Socijalna misao“, „Peščanik“, „Zbornik radova Pravnog fakulteta, „Naučni radovi“ Studije prava i administracije u ko izdanju od 2010. godine na koledžu Univerziteta za menadžment u Varšavi. U periodu 2006-2013. godine bila je Upravnica Pravne klinike Pravnog fakulteta u Nišu. Učesnica je na nekoliko desetina međunarodnih i domaćih konferencija. Mentor je na nekoliko teza na master i doktorskim studijama prava. Bila je aktivna učesnica u politici stvaranja kulture kvaliteta na Univerzitetu u Nišu. Aktivnosti Prodekana za materijalno i finansijsko poslovanje fakulteta u Nišu obavljala je u periodu 2013-2016. Vršila je i funkcije: direktora Centra za pravna i društvena istraživanja i šefa Katedre za krivičnopravne nauke u periodu 2016-2019.

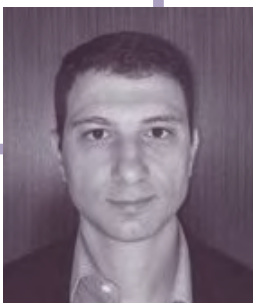
Dr Dejan Janićijević je redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu. Diplomirao je na ovom fakultetu 1999. godine sa maksimalnom prosečnom ocenom. U toku studija više puta je nagrađivan kao najbolji student svoje generacije ili Pravnog fakulteta, a kao najboljem diplomiranim studentu svih fakulteta Univerziteta u Nišu, dodeljeno mu je priznanje „Srebrni znak Univerziteta u Nišu“. Posle odsluženja vojnog roka, kao stipendista američke vlade, uspešno okončava magistarske studije na Univerzitetu San Franciska – smer za Međunarodne transakcije i uporedno pravo.

Tokom 2002. godine, nekoliko meseci radio je u San Francisku – u centru za rešavanje susedskih sporova „Community Boards“ i centrali međunarodne organizacije „Partners for Democratic Change“ – kao asistent koordinatora programa. Od oktobra 2002. godine zaposlen je na Građanskopravnoj katedri Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu. Doktorsku disertaciju odbranio je sa odlikom 4. jula 2007. godine na Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 2017. godine izabran je u zvanje redovnog profesora Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu. Autor je 5 monografija i udžbenika, kao i više radova objavljenih u domaćim i međunarodnim publikacijama, i učesnik međunarodnih naučnih projekata i skupova, održanih u zemlji i inostranstvu, regionalnih i nacionalnih projekata i obuka. Obavljao je o dužnost koordinatora aktivnosti Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu u okviru Mreže državnih pravnih fakulteta Jogoistočne Evrope (SEELS). Dejan Janićijević profesionalno je angažovan kao arbitar Spoljno-trgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije (sada Stalne arbitraže), a bio je i arbitar Košarkaške arbitraže pri Košarkaškom savezu Srbije.

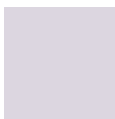

Dr Dejan Vučetić, doktor prava i vanredni profesor na Pravnom fakultetu u Nišu, Srbija. Dejan Vučetić predaje sledeće predmete: Upravno pravo, Javna uprava, Pravna informatika, Posebno upravno pravo, Pravo lokalne samouprave, Medijsko pravo i Policijsko pravo. Od februara 2017. godine, predaje predmet Upravno pravo na Katedri za socijalnu politiku i rad na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Nišu. Takođe, dr Vučetić ima bogato osamnaestogodišnje iskustvo u oblasti realizacije različitih projekata javne uprave i lokalne samouprave. Kao ekspert saradivao je sa Savetom Evrope (kao stručni konsultant na projektu uvođenja sistema upravljanja ljudskim resursima u dvadeset odabranih jedinica lokalne samouprave u Srbiji), Stalnom konferencijom gradova i opština Srbije i Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave, Kancelarijom Nacionalnog saveta za decentralizaciju Republike Srbije, itd.

Dr Darko Dimovski je vanredni profesor u oblasti krivičnopravnih nauka na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu. Trenutno je potpredsednik NVO „Moot Court Debatnog i Besedničkog Kluba Iustitia Niš“. Dr Dimovski je bio šef Pravne klinike na Pravnom fakultetu od 2016. do 2019. U skladu sa nastavnim planom i programom, dr Dimovski predaje sledeće predmete na osnovnim studijama: Kriminologija, Viktimologija, Penologija, Pravne studije roda i Kliničko pravničko obrazovanje. Što se tiče master programa, on predaje predmete: Pravo izvršenja krivičnih sankcija, Kriminalitet nasilja i Organizovani kriminalitet. Takođe predaje predmete na master studijama – smer Unutrašnjih poslova: Nasilje u porodici i Kompjuterski kriminalitet. Na doktorskim studijama. Dr Dimovski predaje Kriminologiju, Penologiju, Maloletničko krivično pravo i Kriminologiju maloletničke delinkvencije. Dr Darko Dimovski bio je gostujući predavač u Srbiji i inostranstvu iz oblasti

kriminologije, kao i evropskog zakona o ljudskim pravima, razvijajući široku mrežu u mnogim akademskim i istraživačkim institucijama i razmenjujući znanje i iskustvo sa kolegama sa različitih univerziteta. U poslednje tri godine održavao je obuke iz oblasti primene Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava studentima prava u Nišu – Srbiji i Štipu – u Severnoj Makedoniji. Ima veliko istraživačko iskustvo koje je rezultiralo velikim brojem naučnih članaka iz oblasti krivičnog prava i ljudskih prava, kao i učešćem na brojnim domaćim i međunarodnim naučnim skupovima i konferencijama.

Dr Aleksandar S. Mojašević je vanredni profesor Osnova ekonomije, Ekonomske analize prava, Antimonopolnog prava, Berzanskog prava, Finansijskih institucija, Ekonomije javnog sektora, Ekonomije evropskih integracija i Ekonomske analize bezbednosti na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu.

Jedan je od osnivača i član Upravnog odbora Srpskog udruženja za ekonomsku analizu prava (SLEA). Akreditovani je medijator Ministarstva pravde Republike Srbije i član Nacionalnog udruženja medijatora Srbije. Učesnik je na većem broju domaćih i međunarodnih projekata. Realizovao je studentske boravke u Italiji, Holandiji i Nemačkoj. Izlagao je radove na većem broju naučnih konferencija u zemlji i inostranstvu (Austrija, Italija, Hrvatska i drugim). Autor je monografija „Ekonomska analiza medijacije: teorijsko-empirijska studija“ (2014) i „Ekonomska analiza parničnog postupka“ (2019), kao i brojnih naučnih i stručnih radova mahom iz oblasti ekonomske analize prava. Autor je Zbirke eseja „Pobuna razuma“ (2020). Aleksandar Mojašević je i kolumnista na domaćim portalima.

